Рівненський державний гуманітарний університет
Історико-соціологічний факультет
Кафедра політичних наук

ПОЛІТИЧНА МОДЕРНІЗАЦІЯ: СВІТОВИЙ ТА ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД

Матеріали II міжвузівської науково-практичної конференції молодих політологів

24 листопада 2010 р.

Рівне – 2011

УДК 32.001.76
ББК 66.0
П 50

ПОЛІТИЧНА МОДЕРНІЗАЦІЯ: СВІТОВИЙ ТА ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД. Матеріали II міжвузівської науково-практичної конференції молодих політологів. 24 листопада 2010 р. – Рівне: РДГУ, 2011. – 194 с.

Ухвалено до друку рішенням кафедри політичних наук РДГУ.
Протокол № 2 від 17 лютого 2011 р.

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2011

ЗМІСТ

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

Мельник Алла	Політика пам'яті особистості	9
Сайгафарова Елеонора	Середній клас як основа стабільного розвитку сучасної України	11
Малиновська Наталія	Політика європейських держав щодо іммігрантів-мусульман	13
Макарук Надія	Агенти політичної соціалізації студентської молоді в Україні	16

СЕКЦІЯ 1. Теоретичні аспекти аналізу політичної модернізації

Байрак Сергій	Інститути громадянського суспільства і держава	19
Гаврилюк Світлана	Маніпулятивна складова політичної влади	21
Кац Еліна	Інформаційний простір і побудова громадянського суспільства	23
Куницька Ганна, Троценко Валерій	Проблема більшості та меншості в теорії демократії	26
Мишляєв Тарас	Членство в Євросоюзі як чинник трансформації національних політичних систем	28
Мельник Ірина	Сутність і різновиди політичного екстремізму	30
Патлашинська Ірина	Типологічні особливості миротворчої діяльності	33
Венгринюк Лілія	Статус нації як інституційованої форми та випадкове явище Роджерса Брюбейкера	36
Камзьол Валентина	Інформаційне забезпечення діяльності громадських організацій	39
Криворучко Наталія	Тоталітаризм і XXI століття	42
Герасимчук Іванна	Роль партій у політичній модернізації суспільства	45
Левчук Юрій	Авторитарна і демократична моделі політичної модернізації	47
Горбатюк Катерина	Демократія і неопатримоніалізм у сучасних теоріях політичного розвитку	49
Гривіцький Вадим	Розвиток пеніцітарної системи в умовах модернізації	51
Житнік Олена	Основні технології формування іміджу політичного лідера	54
Левицький Андрій	Сучасні інформаційні технології як чинник демократизації	56
Осадчук Олена	Політичний імідж як технологія	60
Стельмах Валерій	Механізми представницької демократії	62

СЕКЦІЯ 2. Політична модернізація: міжнародний та регіональний досвід

Бойківський Любомир	Лібералізація газового ринку ЄС: виклик для Росії	65
Генега Ірина	Концептуальні засади зовнішньої політики Російської Федерації	68
Коваленко Людмила	Європейський союз: нормативно-правове забезпечення виборчого процесу	70
Петрович Інна	Електоральний аналіз сучасної політичної ситуації в країнах Латинської Америки	72

Руденко Катерина	Націоналістичні партії Великобританії	74
Стукан Ірина	Особливості інтеграції Хорватії до Європейськогоб уроки для України	75
Федорак Світлана	Проблема невизнаних держав Кавказького регіону: зовнішньополітичний фактор	79
Брень Сергій	Загальна ситуація зі свободою слова в Республіці Білорусь	81
Варжель Надія	Студентський революційний рух у Росії кінця XIX - початку XX ст. як фактор політичної модернізації	83
Климчук Тетяна	Стратегія розширення НАТО за рахунок східних країн	84
Конончук Оксана	Реформи М.М. Сперанського і їх роль у модернізації політичної системи Російської імперії	86
Кобець Сергій	Відносини РФ та НАТО на сучасному етапі розвитку системи колективної безпеки	88
Мельник Наталія	Проблема взаємних територіальних претензій між Україною та Румунією	90
Сотніков Ілля	Врегулювання конфліктів та миротворчий процес	93
Філіпцов Олексій	Транскордонне співробітництво як чинник європейської інтеграції України	95

СЕКЦІЯ 3. Проблеми і перспективи політичної модернізації в Україні

Підсекція 1

Українець Віктор	Профілактика етнічного екстремізму в Україні	97

Карпенюк Юлія	Повноваження виконавчих органів місцевого самоврядування у сфері соціального захисту: вітчизняна специфіка	100
Артемов Віталій	Вплив зовнішньополітичних факторів на національні інтереси України	102
Багнюк Олександр	Перспективи України на сучасному етапі євроінтеграції	105
Бразалук Любов	Розвиток інституту президентства в Україні	107
Вавуліч Олександр	Проблеми базування Чорноморського флоту Російської федерації на території України	110
Вусатий Борис	Спортивна політика України в умовах глобалізації	112
Васильєва Олександра	Жіночий рух в Україні як необхідний елемент розвитку громадянського суспільства	115
Галганець Сергій	Вплив ЗМІ на формування електоральної поведінки громадян України	117
Горбова Юлія	Україна і Польша: моделі політичної модернізації	121
Гольберт Юлія	Діяльність молодіжних громадських націоналістичних організацій в Україні	123
Градовий Павло	Перший всеукраїнський референдум	125
Григор'єва Юлія	Особливості формування багатопартійної системи в Україні	127
Дзерун Сергій	Національна ідея як чинник політичної модернізації	129
Карпюк Тарас	Формування німецького етнодемографічного сегменту Волині 1800-1945 рр.	131

Кондратюк Марія	Політико-адміністративна модернізація політичної системи України	134
Кравчук Інна	Стратегія та напрямки розвитку екологічної політики України за роки незалежності	136
Красько Ольга	Проблема реалізації прав людини в Україні	139
Кузьменко Віталій	Інформаційна безпека України	141
Ліннік Юрій	Цензура і свобода слова в Україні: політичний аспект	144
	Підсекція 2	
Штука Ірина	Аспекти модернізації політичної системи України	147
Пікула Микола	Місцеві вибори – 2010 в Рівному: погляд зі сторони	150
Троян Віктор	Національна ідентичність у вимірі сучасного українського суспільства	153
Янчарук Олег	Проблеми політичної модернізації в Україні	155
Луцук Марія	Особливості електоральної культури в сучасній Україні	158
Макарчук Наталія	Вітчизняна специфіка формування іміджу політичного лідера	160
Міщук Ольга	Вектори еволюції політичної культури сучасної України	163
Овдійчук Ірина	Проблема демократичності виборчих технологій на президентських виборах 2010 р. в Україні	165
Ошурко Юлія	Діяльність політичної опозиції як складова демократизації в сучасній Україні	168

Пшенична Олена	Політична еліта як чинник демократизації в сучасній Україні	170
Ралець Андрій	Право на свободу слова і думки в сучасній Україні	173
Самчук Інна	Правляча еліта в Україні: особливості формування та функціонування	175
Сверба Людмила	Громадська оцінка діяльності „помаранчевої” політичної еліти	177
Сирота Дмитро	Особливості оптимізації виборчого процесу на місцевих виборах 2010 р. в Україні	180
Тимошенко Віта	Політичні технології в сучасній Україні	182
Шимко Ольга	Модернізація державного управління в контексті реформування політичної системи України	186
Ярмолюк Оксана	Проблеми молодіжної політики в сучасній Україні	189
Шмигельська Ольга	Особливості взаємодії державної влади і молоді в процесі демократизації українського суспільства	192

3. Забезпечення територіальної цілісності держави та недоторканності її кордонів.

4. Включення національного господарства у світову економічну систему для його повноцінного економічного розвитку, забезпечення потреб громадян і підвищення добробуту народу.

5. Захист прав та інтересів громадян України, її юридичних осіб за кордоном, створення умов для підтримання контактів з зарубіжними українцями і вихідцями з України.

6. Поширення у світі образу України як надійного і передбачуваного партнера.

Багнюк Олександр
(студент 5 курсу Рівненського державного гуманітарного університету спеціальності „Політологія", наук .керівник – к.політ.н. **Хаврук І.А.***)*

ПЕРСПЕКТИВИ УКРАЇНИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Розвиток інтеграційних процесів на європейському континенті є безпрецедентним явищем, що визначає нинішній і майбутній поступ Європи. На жаль, успіхи України в цьому напрямі не переконливі. Головним здобутком України є майже одностайне визнання владними органами та політичними елітами євроінтеграції як основного напряму розвитку держави. Виняток – радикальні ліві політичні партії.

Повноцінне членство в ЄС є однією з головних стратегічних цілей України, яка була вперше задекларована президентом України Віктором Ющенко одразу після його обрання на початку 2005 р. Європейський Союз ще не визнав Україну потенційним кандидатом у члени. Сучасна позиція ЄС щодо України є, в принципі, неоднозначною.

Безумовно, вступ у ЄС - це правильний крок на шляху до процвітання країни. Та Україну ніхто просто так не прийме в це об'єднання, для цього повинні бути підстави й Україна повинна довести, що вона дійсно гідна називатися членом ЄС, забезпечивши внутрішній порядок, єдність влади, стабільність економіки. Головна перевага вступу України в ЄС полягає у можливості виходу нашої держави на один рівень з провідними країнами Європи та прийняття її до співдружності вільних, розвинутих в економічному та політичному плані держав.

Україна та ЄС погоджуються з тим, що одним з пріоритетів співробітництва на найближчу перспективу має стати поглиблення економічної інтеграції. Цю мету планується досягти шляхом укладення всеосяжної та поглибленої зони вільної торгівлі у рамках нової посиленої угоди, яка передбачатиме лібералізацію у сфері руху товарів, капіталів, послуг та широку гармонізацію нетарифних інструментів економічного регулювання (технічні стандарти). Крім співробітництва у рамках Плану дій, значно активізувалися відносини України та ЄС у низці інших галузей.

Так, у сфері зовнішньої політики та безпеки Україна вже тривалий час бере участь у реалізації спільної європейської політики безпеки та оборони. Рамки співробітництва між ЄС та Україною у реалізації Європейської політики безпеки та оборони визначають угоди «Про визначення загальної схеми участі України в операціях ЄС з врегулювання криз» та «Про процедури безпеки, які стосуються обміну інформацією з обмеженим доступом».

Опрацювавши дані, ми можемо зробити висновок, що з року в рік стабільно зростає зовнішньоторговельний оборот між Україною та ЄС та прямі іноземні інвестиції з країн ЄС в українську економіку.

За результатами аналізу показників зовнішньої торгівлі товарами та послугами України за І квартал 2010 року ЄС був одним з найбільших зовнішньоторговельних партнерів України (поряд з країнами СНД). Так, частка ЄС у загальному зовнішньоторговельному обороті товарами та послугами України з країнами світу склала 28,24% (СНД – 40,37% відповідно). При цьому, частка експорту до ЄС - 27 товарів та послуг українського походження становила 23,58%, а імпорту з ЄС – 32,89% відповідно.

Загальний обсяг прямих іноземних інвестицій в Україну станом на 01.04.2010 р. з країн-членів ЄС склав 31532,9 млн. дол. США, що становить 78,8 % від загального обсягу прямих іноземних інвестицій в українську економіку. Приріст прямих іноземних інвестицій, здійснених в українську економіку у період з 01.04.2009 по 01.04.2010 з країн-членів ЄС 2908,2 млн. дол. США.

Загальний обсяг прямих інвестицій з України станом на 01.04.2010 р. до країн-членів ЄС сягнув 6435,9 млн. дол., що складає 94,7 % від загального обсягу українських закордонних інвестицій (6793,2 млн. дол. США).

Але головними перепонами на шляху інтеграції України до ЄС залишаються наступні невирішені проблеми:

1. Обмеженість надійного джерела та потенціалу розвитку експортних можливостей - стійкого платоспроможного внутрішнього ринку;

2. Слабкі позиції України у сфері високих технологій, низький рівень розвитку науково-технічного прогресу;

3. Недостатній рівень розвитку сучасної інфраструктури, особливо інформаційної і транспортної, та видів діяльності, що підтримують присутність українських виробників на міжнародних ринках;

4. Невисокий рівень конкурентоспроможності вітчизняних виробників, їх товарів і послуг та економіки країни в цілому;

5. Відсутність масштабних інвестицій в економіку України з боку провідних європейських транснаціональних компаній, що унеможливлює входження українських виробників до їх міжнародних розподільчих систем;

6. Складнощі створення й удосконалення фондового ринку;

7. Недостатня готовність інституційної структури в Україні, брак кваліфікованих кадрів, ресурсної бази для виконання відповідних заходів.[6]

Отже, європейська інтеграція України залежить від прогресивної внутрішньої європеїзації. Тому, щоб наміри України викликали довіру, європейська інтеграція мусить стати її пріоритетом у внутрішній політиці. Реформи, що здійснюються поки що вкрай нерішуче й непослідовно, потребують потужного імпульсу.

Для забезпечення майбутньої перспективи євроінтеграції Україні слід припинити політичний безлад; створити якісну нормативно-правову базу та забезпечити її виконання; запевнити своїх західних співробітників у політичній, економічній та соціальній стабільності.

Бразалук Любов
(студентка 5 курсу Рівненського державного гуманітарного університету спеціальності „Політологія", наук .керівник – к.політ.н. **Кундеус О.М.***)*

РОЗВИТОК ІНСТИТУТУ ПРЕЗИДЕНТСТВА В УКРАЇНІ

Заснування в системі державної влади України інституту президентства розпочало новий етап у розвитку української державності та розглядалось його творцями як один із засобів вирішення нагальних проблем українського суспільства. Але вочевидь, що саме по собі заснування поста президента в тій або іншій країні, в тій чи іншій формі, ще не означає завершення формування певної форми інституту президентства з усіма властивими йому в світовій

практиці законодавчими й адміністративними актами, сталою політичною практикою, тісними взаємозв'язками з іншими політичними інститутами і суспільством у цілому.

Упродовж усього періоду існування незалежної України форма владного механізму суттєво змінювалася та набувала нового змісту. Процес зміни інституту президентства в Україні триває і досі, пройшовши складні періоди становлення та реформування через прийняття Конституції та різних законодавчих актів. Це було пов'язано з багатьма факторами, зокрема із трансформацією політичної системи взагалі, чинного законодавства країни, необхідністю відповідати на кризові політичні ситуації, перетягуванням повноважень між гілками влади.

У становленні інституту президентства великого значення набуло прийняття 16 липня 1990 року Декларації про державний суверенітет України. Цей документ містив положення про те, що державна влада в Україні здійснюється за принципом її розподілу на законодавчу, виконавчу та судову. 5 липня 1991 р. Верховна Рада прийняла закони "Про заснування поста Президента Української РСР", "Про Президента Української РСР" та "Про вибори президента Української РСР", а Основний Закон УРСР 1978 р. поповнився новим розділом "Президент України".

Повноваження глави держави на той час були широкими, адже він призначав членів Кабміну, очолював виконавчу владу, мав право вето, керував зовнішньополітичним та оборонним відомствами. У межах виконавчої влади була посада прем'єр-міністра, статус якого визначено не було. Таким чином, структура виконавчої влади, на чолі якої фактично перебували і Президент, і Прем'єр, засвідчує: закони 1991-1992 рр. заклали в Україні формальне поле не для президентської, а напівпрезидентської форми правління.

1 грудня 1991 р. відбулися вибори першого Президента незалежної України, і ним став Л. Кравчук. Отримавши посаду глави новосформованої держави, Л. Кравчук опинився у дуже складному становищі. Вітчизняний механізм законодавчого забезпечення роботи державних інститутів, основні ланки якого були запозичені із досвіду розвинутих країн Заходу, не сприяв ефективній діяльності і призводив до конфліктів між гілками влади.

Боротьба за владні повноваження між прем'єром та президентом призвела до гострої кризи, яку розв'язали шляхом дострокових президентських виборів – 26 червня 1994 р. Президентом України було обрано Л. Кучму. Держава стала чисто президентською республікою. Побудувавши свою систему владних відносин, Л. Кучма на практиці мав значно ширші можливості керування виконавчою і навіть

Наукове видання

ПОЛІТИЧНА МОДЕРНІЗАЦІЯ: СВІТОВИЙ ТА ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД

Матеріали II міжвузівської науково-практичної конференції молодих політологів

24 листопада 2010 р.

Підписано до друку 17.02.2011 р. Формат 60х84.
Гарнітура Times New Roman. Друк різографічний.
Ум. друк. арк. 10,95. Замовлення № 101/1. Наклад 300.

Редакційно-видавничий відділ
Рівненський державний гуманітарний університет
33028, м. Рівне, вул.С.Бандери,12

П 50 **ПОЛІТИЧНА МОДЕРНІЗАЦІЯ: СВІТОВИЙ ТА ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД.** Матеріали II міжвузівської науково-практичної конференції молодих політологів. 24 листопада 2010 р. – Рівне: РДГУ, 2011. – 194 с.

УДК 32.001.76
ББК 66.0

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2011